



<https://www.goethe.de/prj/ylc/en/index.html>



Stichting Taal naar Keuze

Mini-seminar on the EU-project:

Your Language Counts!

All languages matter in a multilingual society

Home Language Education
in Lower Secondary Schools in Europe²

Experiences and Policies

March 28, 2025, University of Amsterdam,





SAMENVATTING

De moedertaal - de andere taal die thuis wordt gebruikt naast de nationale taal en/of schooltaal, ofwel **de thuistaal - een volwaardige plek geven binnen het onderwijs**, waarom dit doen en hoe dit te realiseren? Daar ging het over in dit seminar. Docenten uit Finland en Zweden, docenten uit Leeuwarden en Amsterdam, samen met wetenschappers, beleidsmakers en managers, hebben de effecten en mogelijkheden besproken. De conclusies zijn:

1. De maatschappij waarin we leven bestaat uit mensen met verschillende en flexibele identiteiten. De variatie aan talen die daarmee gepaard gaat wordt binnen het onderwijs niet of nauwelijks als voordeel gezien. **De thuistalen betrekken bij het onderwijs levert cognitieve en sociaal-emotionele voordelen op voor zowel leerlingen als maatschappij.**
2. De thuistalen toelaten in het onderwijs is geborgd in de universele rechten van het kind, in Europees taalbeleid en in sommige Europese nationale wetgeving. In Finland en Zweden, net als in Europese en Internationale scholen in Nederland, is de thuistaal een wettelijk verankerd schoolvak binnen het reguliere onderwijs. **De Nederlandse Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) biedt mogelijkheden hiertoe, maar verplicht onderwijsaanbieders (scholen en besturen) niet tot uitvoering ervan.** Het Nederlandse VO richt zich voornamelijk op Nederlands, Engels, Duits en Frans, en soms op Spaans en Chinees: het betreft een opgelegd talenaanbod dat niet is gerelateerd aan de thuistalen en/of de wensen van de leerlingen.
3. **Docenten en andere taalexperts flexibel binnen- en bovenschools inzetten, online onderwijs introduceren, financiering op gemeentelijk, regionaal en/of landelijk niveau reguleren, en een passende organisatiestructuur, het zijn de randvoorwaarden om tot het doel te komen: de thuistaal - een volwaardige plek geven binnen het onderwijs.**



Een kleine selectie uit de dia's geven de samenvatting weer hierna.

Voor alle, of specifieke presentaties, geef in het contactformulier van Taal naar Keuze uw wens op:
www.taalnaarkeuze.nl/contact.

Dit waren de aanwezige deelnemers en/of deelnemende instanties.

Partners & Guest Speakers & Guest Organisations

Stichting Taal naar Keuze:

Karijn Helsloot (director)
Claudia Pinto (senior coordinator)
Margaret William (teacher of Arabic)
Canan Gönençay (teacher of Turkish)
Matteo Mueller-Thies (trainee)
Mara Kyrou (coordinator EU-project)

ISK Piter Jelles:

Marsha Olyerhoek - Andringa (team leader)
Xana Kozak (teacher of English, German & Ukrainian)
Wakil Nabizada (teacher of Persian/Farsi)
Ahmad Alhamad (teacher of Arabic)
Magan Tahir (teacher of Somali)

Kohnstamm Institute, UvA:

Cynthia Groff (researcher)

Enheten för flerspråkighet, Uppsala, Sweden:

Ines Chahbani (teacher of Arabic & French)
Shahla Edalatian Shahriary (teacher of Persian)
Abdullahi Ahmed (teacher of Somali)

Oman äidinkielen opettajat, Finland:

Fatma Tuba Araman (teacher of Turkish)
Viktoriia Taraban (teacher of Ukrainian)
Faraz Rozhanizand (teacher of Persian)

Mercator European Centre on Multilingualism and Language Learning

Jelske Dijkstra (project manager)

Representatives of the Council of Amsterdam

Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen

Goethe Institut Amsterdam



Dit waren de onderwerpen en sprekers.

Seminar program

- A. Project's Introduction by Karijn Helsloot, director stichting Taal naar Keuze
- B. Teachers' Perspectives, Approaches & Pilot Activities
 - a. Pilot Perspectives and Activities in Arabic and Turkish Classes in the Netherlands: Canan Gönençay (Turkish) & Margaret William (Arabic)
 - b. The Swedish Model of HLE & Perspectives from the Persian Classes in Uppsala, Sweden: Ibtissem Ines Chahbani (Arabic & French), Shahla Edalatian Shahriary (Persian)
 - c. Approaches in the Somali class in Netherlands and Sweden: Magan Tahir & Abdullahi Ahmed
 - d. Approaches in the Persian/Farsi class in the ISK Piter Jelles: Wakil Nabizada
 - e. Perspectives from Finland: Fatma Tuba Araman, Viktoriia Taraban, Faraz Rozhanizand
- C. First Pilot Results (University of Duisburg- Essen), presented by Mara Kyrou (Taal naar Keuze)
- D. Research Insights & Policies on Multilingualism
 1. Cynthia Groff (Kohnstamm Institute, UvA)- Benefits of heritage language education on young learners
 2. Marsha Olyerhoek (ISK Piter Jelles) - How to implement home languages in Dutch ISK (newcomers' classes)
 3. Jelske Dijkstra (Mercator European Centre on Multilingualism and Language Learning)- An overview of Mercator projects
 4. Matteo Mueller-Thies & Mara Kyrou (Stichting Taal naar Keuze) - EU-Policy analysis of secondary education



Stichting Taal naar Keuze

An overview of Home Language Education in
Lower and Upper Secondary Schools

Experiences and Policies from the EU-Project
and in the Netherlands

7

Dr. Karijn Helsloot

Director Stichting Taal naar Keuze

Taal
naar
Keuze



Dit zijn de partner-organisaties in het
2-jarige EU-project Your Language
Counts!, opgezet door het Goethe
Instituut in Zweden.

Partners in EU-project

1. Finland
 - Familia ry
 - Oman äidinkielen opettajat ry
2. Germany
 - University Duisburg-Essen
3. Greece
 - ELIX
4. Netherlands
 - Stichting Taal naar Keuze
5. Sweden:
 - Goethe Institute in Sweden
 - Uppsala Universitet
 - Enheten för flerspråkighet Uppsala



8



UPPSALA
UNIVERSITET



Taal
naar
Keuze

Onderdeel van het EU-project is een onderwijspilot van 9 maanden in Finland, Nederland en Zweden, waarbij docenten over de grenzen heen ervaringen delen om tot een Europees onderwijsmodel te komen.

EU Pilot Overview

Development and implementation of a Heritage Language Education model in Finland, the Netherlands and Sweden

- The pilot design is made by the Department of Education, Uppsala University
- The pilot evaluation is executed by the University of Duisburg- Essen
- The pilot focuses on students in lower secondary years (12-16 years old)
- The pilot is executed in school year 2024-2025
- The languages taught are **Arabic, Farsi, Russian, Somali, Turkish and Ukrainian**
- In total there are more than 100 students and 18 teachers involved (3 teachers per language)
- Stakeholders in the pilot are school leaders, heritage language educators, education policymakers and families

9



In Nederland doet de nieuwkomersafdeling van Piter Jelles in Leeuwarden mee, en leerlingen uit de onderbouw van het Damstede Lyceum in Amsterdam.

Participating students in Dutch pilot

Damstede Lyceum, Amsterdam and OSG Piter Jelles/ISK, Leeuwarden

	VO - Damstede	ISK - Piter Jelles
Arabic	3	25
Farsi	(2)	14
Somali	-	24
Turkish	5	-
Ukrainian	-	15

10

Total number of pupils in NL = 86
Total number of teachers = 7



Het Europees Taalbeleid zegt dat elke burger minimaal drie talen moet kunnen gebruiken. Dat zijn de nationale taal en een lingua franca, zoals het Engels, en een derde taal, bijv. de moedertaal/thuistaal als deze anders is dan het Nederlands of Engels. Door hoeveel leerlingen worden welke talen in het voortgezet onderwijs in NLD afgerond? Het College van Toetsen en Examens brengt het jaarlijks in kaart. De conclusie kan zijn dat het VO niet de verantwoordelijkheid neemt om te voldoen aan het Europees taalbeleid, 2+1. Met ruimte voor de thuistalen in het VO kan het minimale aantal van 3 talen wel worden bereikt!

In examination years in Dutch secondary education there are about one million pupils.

Which languages are examined at school, besides Dutch and English?

European language policy: 1+2 criterium. Maximally **65%** of the students meet this requirement, unless ...

NEDERLANDS ← 2 + 1

95.181 = 99.8%
Average = 6.4

ENGELS

95.373 = 100%
Average = 7

Home Language
or
Language of Choice

> 100%?

TAAL	Kandidaten		
	Total havo+vwo	%	Average
DUITS	34.039	35.7	6.4
FRANS	24.281	25.5	6.2
SPAANS	2937	3.1	6.6
TURKS	147	0.15	7.8
ARABISCH	206	0.22	8.5
FRIES	55	0.06	6.4
RUSSISCH	43	0.05	8.7

Centraal Examen 2024

Bron: [CvTE, Persmap Centraal Examen 2024](#)

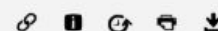
Chinese and Italian are also legitimate school subjects, but they have no Central Examination.



De Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO) zegt dat leerlingen in de bovenbouw van het VO kunnen **kiezen** welke derde taal zij willen doen. Helaas zijn er maar heel weinig scholen die deze keuze mogelijk maken.

Wetgeving: Uitvoeringsbesluit WVO 2020

Artikel 2.5. Inrichting gemeenschappelijk deel profielen vwo



- 1 Het gemeenschappelijk deel van een profiel in het atheneum omvat de volgende vakken, met de daarbij vermelde normatieve studielast, uitgedrukt in uren:
 - a. Nederlandse taal en literatuur: 480;
 - b. Engelse taal en literatuur: 400;
 - c. Franse taal en literatuur, Duitse taal en literatuur, Spaanse taal en literatuur, Russische taal en literatuur, Italiaanse taal en literatuur, Arabische taal en literatuur, Turkse taal en literatuur, Chinese taal en cultuur of Friese taal en cultuur, ter keuze van de leerling, voor zover het bevoegd gezag deze vakken aanbiedt: 480;

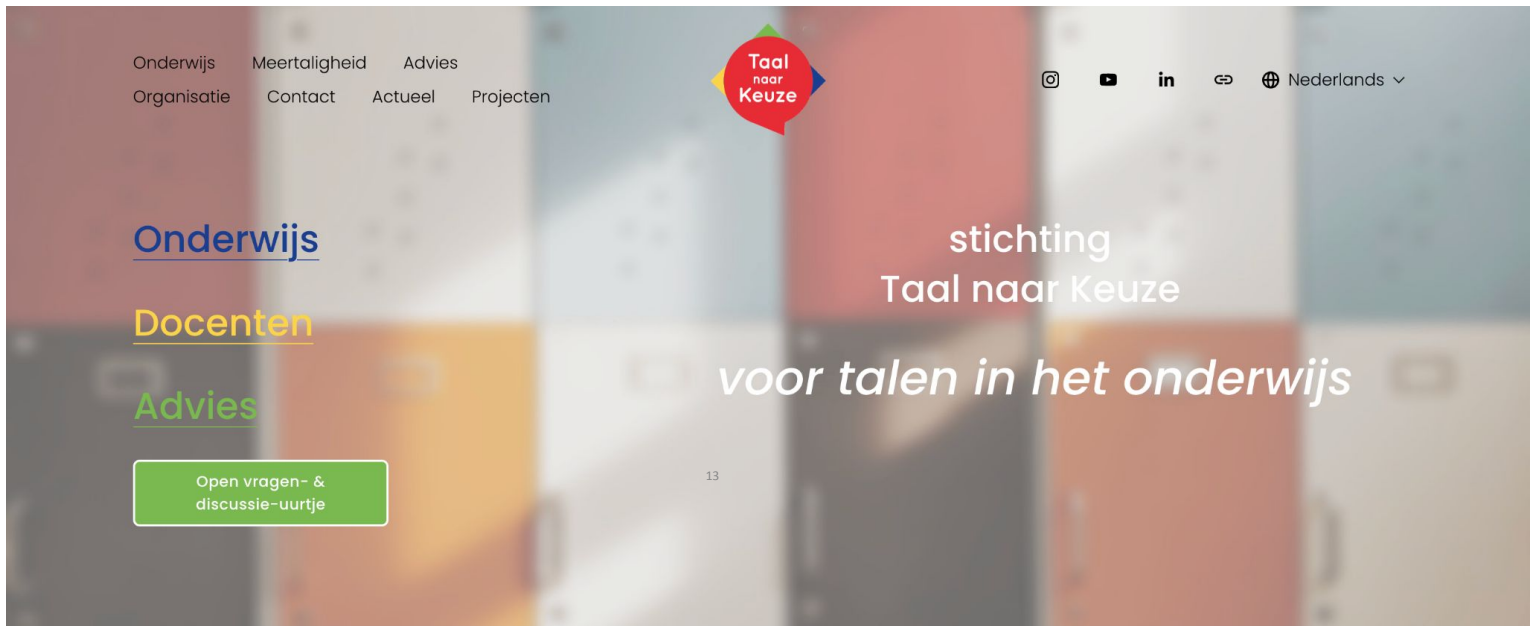
[Artikel 2.3 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

[Artikel 2.5 Uitvoeringsbesluit WVO 2020](#)

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antwoord/vreemde-talen-bovenbouw-havo-en-vwo>



Stichting Taal naar Keuze is in 2019 opgericht om scholen te helpen meer talen aan te bieden, om leerlingen te kunnen laten **kiezen** welke taal/talen zij willen leren naast Nederlands en Engels.



• [Laatste nieuwsbrief](#) • [Registration EU Opening Event](#) • [Meertaligheid.taalnaarkeuze.nl](#) • [Inschrijving 2023-2024](#)

Er zijn **examenprogramma's** voor de bovenbouw, en **startersjaren** en **meertalige programma's** voor de onderbouw. Docenten van de school zelf én ingevlogen taaldocenten en taalwetenschappers voeren de programma's uit.

Taal naar Keuze gebruikt een hybride onderwijsaanpak, waarbij les en begeleiding plaatsvinden op school én op afstand, over scholen heen. Docenten van buiten én binnen de school doen mee. Het [TnK Portal](#) is de beveiligde leeromgeving, alleen toegankelijk voor ingeschreven leerlingen en docenten.



Jonge mensen willen talen leren, *als ze zelf de talen mogen kiezen*. Het laten verzilveren van al aanwezige talenkennis – zoals een thuistaal – is een gouden kans voor de leerling, de school en de maatschappij. Cito ontwikkelt jaarlijks Centraal Examens voor Arabisch, Russisch, Spaans en Turks. Maar ook alleen een Schoolexamen in een andere taal, waaronder Chinees en Italiaans, kan gelden als (extra) examenvak, in het profieldeel en/of vrije deel. School, bekijk de preview van de Quicksan en [neem contact op](#) om het formulier op school te gebruiken. Voor meer informatie klik op Lees



Taalkundige kennis, over en door talen heen, is hét houvast om diversiteit en kansengelijkheid in basis- en voortgezet onderwijs duurzaam te benaderen. Taal naar Keuze bouwt voort op ruim 20 jaar lesmaterialen meertaligheid en taalvergelijking. *Alle Talen* is het laatste product, met het Europees Talenlabel 2020 erop. Voer het uit als lessen binnen Nederlands, een mvt of Burgerschap, of in een nieuwkomersklas, of start ermee als projectweek of Zomerschool. Voor het PO is er *SJOES*. Voor meer informatie en downloads klik op Lees meer.

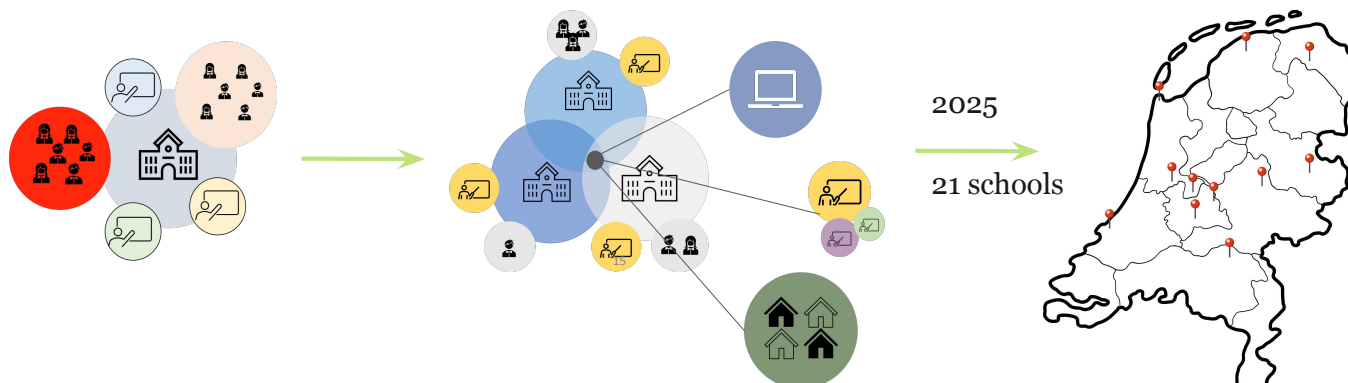


Een jaar Spaans of Italiaans, bijvoorbeeld, en dan een jaar een andere taal, dat geeft leerlingen in de onderbouw ruimte om gemotiveerd moderne talen mee te nemen naar de bovenbouw. Taal naar Keuze biedt scholen Startersjaren aan, met ingevlogen docenten én docenten verbonden aan de school. Neem alle onderbouwjaren samen, door alle niveaus heen. Laat de inhoudelijke leerlijnen parallel lopen, door de talen heen – voor binding en feestelijke presentaties. Voor meer informatie en impressies klik op Lees meer.

In 2020-21 heeft stichting Taal naar Keuze voor één school in Amsterdam 20 geslaagden afgeleverd. In 2025 werkt de stichting voor meer dan 20 scholen in het hele land, en heeft zij in totaal bijna 300 leerlingen begeleid naar eindexamens in 7 talen.

Since **2020-2021 TnK** offers 1- to 2-year examination programs in
Arabic, Chinese, German, Italian, Russian, Spanish, Turkish

Since 2021, 280 pupils participated in TnK upper secondary language classes



from exclusively in-school to
hybrid education, online and in-school



Het is ook verstandig om thuistaalprogramma's in de onderbouw van het VO uit te voeren, in die cruciale leeftijdsfase van 12-15 jaar. En laat dan *alle* leerlingen profiteren van de talenkennis die aanwezig is in een klas. Voer een programma als **Alle Talen** uit, met een groepje docenten op school, en koppel het aan Basisvaardigheden Taal. Zie <http://meertaligheid.taalnaarkeuze.nl/lesmateriaal/>.

Introduction of **All Languages** / Multilingual Programmes

Linguistic knowledge, across and through languages, is the handhold for a sustainable approach to diversity and equity in primary and secondary education.

Growing up with two or three languages daily is increasingly common, due to migration, mixed marriages and the Internet. The mental effort that multilingual acquisition requires from young people deserves support and appreciation within education.

www.taalnaarkeuze.nl/onderwijs

<http://meertaligheid.taalnaarkeuze.nl/lesmateriaal/>



De belangrijkste obstakels die schoolleiders noemen om leerlingen niet te laten kiezen en om de thuistalen niet toe te laten in het onderwijs, zijn:

1. het past niet in het rooster, 2. we hebben geen docenten, en 3. we hebben het geld er niet voor.

Oplossingen zijn er, maar ze vragen om een herziening van het onderwijs:

1. maak flexibele groepen en roosters mogelijk, 2. geef online onderwijs en laat meer kennis van buitenaf toe, en 3. zet de bestaande middelen anders in, en/of zoek aanvullende bekostiging.

Paradigm Shift

Logistics - schedule

Flexible groups

E.g. 2x per week blocks of

- “Language of Choice”,
- Multilingualism
- Basic Language Skills

Finances

- Redistribute your Lump sum
- Reallocate subsidies for

basic language skills, tailored education to talented, special needs, multilinguals ...

- Calculate the costs made because of denial of the HLs / Mother tongues

Shortage of teachers

- Involve others (e.g. non language teachers with knowledge of the HL, parents)
- Collaborate and stimulate online teaching

Consider other models, like the ones in SWEDEN and FINLAND!



Stichting Taal naar Keuze

De onderwijs-pilot in het EU-project levert veel inzichten op. Wat doen de docenten in de klas? Hoe werken ze samen over de landsgrenzen heen? En wat doet het onderwijs met de leerlingen?

Examples from the EU Home Language Education Pilot

Teachers' Perspectives & Approaches



Dit zijn de kenmerken van het Onderwijsmodel dat vanuit Zweden, Uppsala, is ontwikkeld op grond van vergelijkbare modellen en inhoud.

Pilot Model - Perspectives and Activities

The **Pilot Model for Heritage Language Teaching** is developed by scholars Constanze Ackermann- Boström, Simeon Oxley, Anne Reath Warren, at the Department of Education, Uppsala University

The model is based on four perspectives: **Language, Identity, Interculturality, Knowledge**

The perspectives are translated into **12 activities** that:

- Prioritise students' backgrounds and multilingualism
- Encourage students' discussions on language attitudes and experiences
- Are not typically skill-based or level-based language exercises



The Perspectives and the Classroom Activities

4.1. Language

1. Dictogloss
2. Donut Circles
3. Working with comic strips

Dit zijn de vier invalshoeken met elk drie verschillende activiteiten. De docenten in de EU-pilot hebben dit ingezet, naast hun eigen aanpakken. Een paar voorbeelden laten we zien.

4.2 Identity

1. Language portraits - Persian
2. What does my mother tongue actually mean to me?
3. Identity texts

4.3 Interculturality

1. Family life around the world
2. Music in my life- Persian- Finland
3. Exploring our hometown - Turkish & Arabic

4.4 Knowledge

1. Working with school subjects - Somali
2. Gap-fill crossword
3. Progressive brainstorming - Turkish



Een voorbeeld van een activiteit.

De leerlingen Arabisch en Turks op het Damstede Lyceum vergeleken het leven in Nederland met dat in het land van herkomst van hun ouders. Zij gaven uitdrukking aan hun complexe identiteit.

Activity (Exploring our hometown/homeland):

How is your life in your motherland?

- Turkish and Arabic heritage language students were tasked with comparing life in ancestral villages in their homeland with urban life in the Netherlands.
- Each summer, these students may visit their (grand)parents' birthplace, where extended family members still reside.
- By creating collages, the students could clearly see the differences and similarities between rural and urban life.
- The activity showed that they have a dual cultural identity, shaped by both traditional and modern environments.
- It also helped them reflect on their own experiences and better understand the connection between their heritage and daily lives.



Een voorbeeld van een activiteit.

Somali teachers team

We, the Somali teachers in this project, wondered if it would be possible for our classes to communicate with each other by exchanging letters.

This turned into an engaging activity for learning Somali, and the students enjoyed it while expanding their vocabulary.

A great activity that worked well for us during this project was the collaboration between our students, where they wrote to each other in groups under the teachers guidance. This activity significantly improved their writing skills. Thanks to this project, our student can learn from one another.



Nog een voorbeeld van een activiteit.

Music in my life (with a twist!)

Students interview an adult (e.g., family member, teacher) about meaningful songs or pieces of music. The interviews are shared and discussed in class to compare and reflect on how music connects people to their emotions and identities.

The students liked so much the activity that they extended it by interviewing each other!

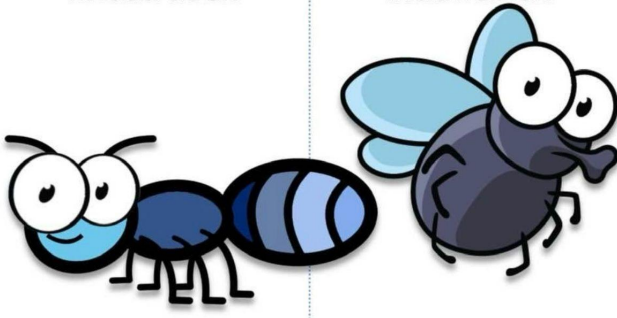


De thuistaal vergelijken met de schooltaal/nationale taal is een standaardhandeling binnen de lessen.

Activity (Language comparison/ Progressive brainstorming):

Sayings & Proverbs in Turkish & Dutch with similar meanings

TÜRKÇE	NEDERLANDS
KARINCAYI BİLE İNCİTMEMEK = geen mier kwaad doen	GEEN Vlieg KWAAD DOEN = sineği bile incitmek



Wouldn't hurt a fly!

TÜRKÇE	NEDERLANDS
ARMUT DİBİNE DÜŞER = de peer valt niet ver van de boom	DE APPEL VALT NIET VER VAN DE BOOM = elma dibine düşer

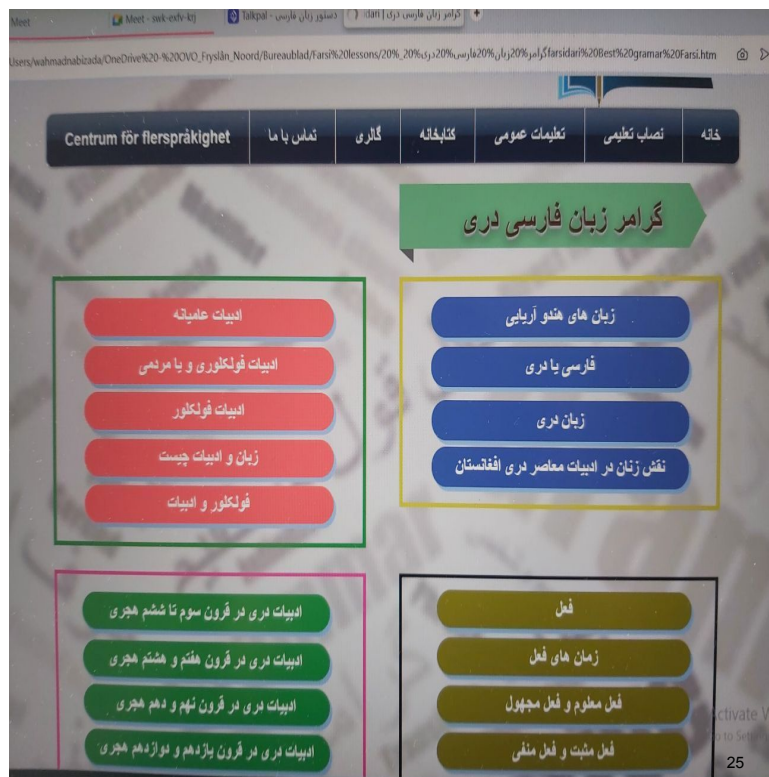


The apple doesn't fall far from the tree.

Naast de 4 perspectieven en 12 activiteiten die worden getest in de EU-pilot, zijn er bestaande lesmaterialen voor thuistaalonderwijs die door de docenten gebruikt (kunnen) worden. Deze materialen zijn vaak digitaal en gratis beschikbaar. Ook binnen Nederland en Vlaanderen wordt lesmateriaal beschikbaar gesteld. Zie bijvoorbeeld [iMat rekentermen in diverse talen](#).

Online teaching packages in Farsi/Dari from Sweden

- **Reading**
- **Writing**
- **Speaking**
- **Communication**



De inhoud van de lessen Turks in Finland laat overeenkomsten zien met de nieuwe mvt-kerndoelen die onder supervisie van de SLO door docenten in Nederland zijn gemaakt in de afgelopen jaren. De drie domeinen Communicatie, Taalbewustzijn en Cultuurbewustzijn kunnen we hieronder herkennen.

CONTENT HEADINGS of TURKISH LESSONS in FINLAND:

- **Metaphors / Idioms / Proverbs**
- **Special Days and Celebrations**
- **Reading/ Writing/ Thinking and Speaking Skills**
- **Film and Documentary Reviews**
- **Imagination and Design Studies**
- **Interpretation Activities on Visuals**
- **National Values and Traditions**
- **Art and Science Studies**
- **Cultural Elements and History**
- **Grammar Activities**
- **Poetry and Theatre**

De docenten verwerken hun ervaringen in Moodle, en bespreken ze met elkaar in online meetings. De uitwisselingen vormen de basis voor het te bouwen van het EU-Platform voor Thuistaalonderwijs.

The European Platform for Heritage Language Teachers, one of the main outputs of the EU-project, is based on discussions and shared practices in Moodle.



QUESTION 4

by [redacted] - Thursday, 5 September 2024, 3:10 PM

Compare the ways that the HL you teach is used in countries of origin versus in the diaspora. How can discussing these differences contribute to raising sociocultural awareness in the HL classroom?



RE: QUESTION 4

by [redacted] - Monday, 7 October 2024, 3:09 PM

In this regard, I believe that education in the heritage mother tongue, communication with parents/students and offering them a different perspective are very important. A child or young person who is far from their own country may experience interesting difficulties according to their age, different times and environments. Sometimes, coping with these is easy or more difficult. We do some theatrical studies²⁷ during mother tongue education. For example; I give a fictional event, the basis of the event may be sadness or joy. "In this case, which sentences would you use to express your good wishes to the person in front of you? How would you share the sadness of the person in front of you or how would you celebrate the happiness of the person in front of you?" etc. These sentences, which are the basis of the sociocultural structure, help children feel closer to their country socially and culturally even if they are physically far from their country. Sometimes we do activities with a speaking or writing activity so that they feel like they are a part of the social and cultural structure in the country where their mother tongue is spoken. For example, one of the studies we did a few weeks ago this year was as follows: "Tell us about your Turkish side." First, we talked about the social and cultural characteristics of being Turkish in class and watched a video about it. Then, they did a writing exercise consisting of two items: in the first item, I asked them to make a character analysis about the reasons why they feel Turkish. In the second item, they had to explain which Turkish characteristics their families and people close to them were happy with. I value such studies.

[PERMALINK](#)

[SHOW PARENT](#)

[REPLY](#)



Stichting Taal naar Keuze

Het EU-project geeft inzicht over hoe thuistaalonderwijs en studiebegeleiding in de thuistaal worden georganiseerd in Finland en Zweden.
Hoe kunnen we dit in Nederland doen?

The organization of Home Language Education and Study Guidance



In Zweden wordt thuistaalonderwijs op gemeenteniveau georganiseerd. Tot en met de onderbouw van het VO, 12-16 jaar, biedt elke gemeente het verplicht aan. Samenwerking tussen gemeenten vindt plaats. **Het gaat om onderwijs én studiebegeleiding in de thuistaal!** In de bovenbouw kunnen geïnteresseerde leerlingen examen doen in de taal als schoolvak.

The Swedish municipalities' job is...

To coordinate and organize HLE and study guidance in the mother tongue in compulsory schools, upper secondary schools and special schools. To lead a multicultural teaching group.

Zie de aantallen in leerlingen en uren binnen de gemeente Uppsala, Zweden, m.b.t. thuistaalonderwijs en studiebegeleiding.

The number of participants in compulsory schools (age 6-16) in the region of Uppsala

Municipal compulsory schools & special schools:

4500 students

Independent compulsory schools & special schools:

950 students

Study guidance in the mother tongue:

300 h/week

Upper secondary school (15-18) including upper secondary special school

Municipal upper secondary schools & special schools:

350 students

Independent upper secondary schools & special schools :

200 students

Study guidance in the mother tongue :

7 h/week

Overview translation of foreign grade document :

1-5/year

Afhankelijk van de leeftijd van de leerling vindt het onderwijs plaats op de eigen school of in een centraal gelegen school in de stad. Studiebegeleiding vindt altijd plaats op de eigen school.

The organization of the classes within schools



Teaching in schools

Preschool class to year 5 at their home school, outside school hours.



Centralized groups

Year 6-9 and Upper secondary school. EFF covers students' bus tickets to/from lessons (in case they do not have a municipal buss pass).



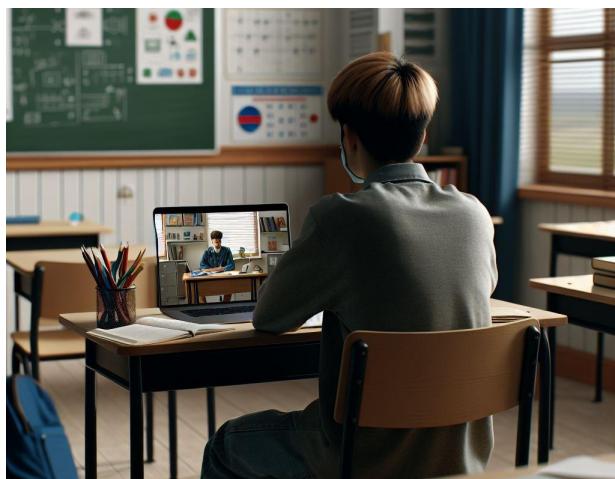
Study guidance

At the student's home school, during school hours.

Onderwijs en studiebegeleiding worden ook ONLINE aangeboden.

Remote learning in HLE and study guidance

- Mother tongue instruction and study guidance in the mother tongue are given remotely to other municipalities.
- Clear guidelines are provided in the Education Act regarding how remote learning should be conducted.



Zie hier als voorbeeld de aantallen m.b.t. onderwijs en studiebegeleiding voor Perzisch/Farsi in Uppsala.

Persian classes
from pre-school to
high school and study
guidance- EFF,
Uppsala

2 students in Study guidance

3 students in special school

26 students in high school

65 from pre-school up to 9 grade

12 schools to visit per week



33

En hier zien we hoeveel tijd aan **studiebegeleiding** Perzisch/Farsi wordt gegeven per week, afhankelijk van het aantal leerlingen op een school.

Time and locations

Study guidance: the schools request it at their school

1 student/ class: 30 mins
2 students/ class: 40 mins
>4 students/ class: 60 mins

High school students gather at a high school in central Uppsala -> one hour

6 to 9 grade gather at a school in central Uppsala -> each class one hour

In Finland krijgen leerlingen tot 14 jaar twee keer per week thuistaalonderwijs. Groepen bestaan uit leerlingen met uiteenlopende leeftijden en kennisniveaus.

HERITAGE (PERSIAN) LANGUAGE LESSONS IN FINLAND

Organized by municipalities

2 teaching lessons per week (1.5 hours)

From first to seventh grade

Mixed pupil profile

Age

Language proficiency



35

Thuistaalonderwijs levert allerlei voordelen op, naast directe kennis van de taal:

PUPILS' MOTIVATIONS IN FINLAND

- ❖ Communication with Parents
- ❖ Connecting with family members
- ❖ Sense of community
- ❖ Culture and identity
- ❖ Language Knowledge and Personal Development





Stichting Taal naar Keuze

Scholars at the University of Duisburg-Essen are responsible for the evaluation of the project: Tatjana Atanasoska, Clarissa Diekmann, Tobias Schroedler, Erkan Gürsoy

The first results of the teaching pilot are available.

All students and teachers will be interviewed a second time end May 2025.



De eerste vragenlijst is in september 2024 voorgelegd aan de toen ingeschreven leerlingen, voorafgaand, of bij aanvang van de pilotlessen. Voor de leerlingen in Nederland was het aanbod helemaal nieuw: binnen school hadden zij nooit eerder thuistaalonderwijs genoten.

Translation
into all 9 languages



UNIVERSITÄT
DUISBURG
ESSEN

Offen im Denken

Pre-Evaluation: Student Questionnaires

Part 1:

- Personal relevance of learning one's HL
- Tasks and activities
- Speaking one's HL in vs. outside of school
- Learning benefit
- Support from the teacher
- Well-being in HL-lessons vs. at school overall

Part 2: Motivation & Reasons for Participation

- Intrinsic motivation: e.g. personal importance
- Extrinsic motivation: e.g. being able to talk to relatives

Part 1

Part 2

Mother tongue education from the students' perspective

This questionnaire is part of the "Your language counts!" project at your school which focuses on mother tongue teaching in three countries in Europe. We would like to find out more about your opinion of the lessons and your reasons for your participation.

Thank you very much for answering the questions. Your participation in this survey is voluntary. Your answers will remain anonymous and will only be used for scientific purposes.

Personal information:

age: _____ years class: _____ gender: ☐ male ☐ female ☐ diverse

What is your mother tongue / which language does your teacher teach? _____

How long have you been attending mother tongue classes? _____

Since when do you live in Finland? _____

Questionnaire:

You are going to read several statements. Please choose how much you agree with each statement. Please tick **one option per statement only** (R / S)

	exactly true	rather true	rather not true	not true at all
1. I like mother tongue lessons				
2. I think mother tongue teaching is important				
3. I enjoy the tasks and activities during lessons				
4. I like to speak my mother tongue at school				
5. I like to speak my mother tongue outside of school				
6. I learn a lot in class				
7. I am supported in learning my mother tongue				
8. I feel comfortable at school overall				
9. I feel comfortable in my mother tongue lessons				

Question 9: Why?

I take part in mother tongue lessons because ...

10. learning my mother tongue is important to me				
11. my family wants me to take part				
12. I can meet my friends				
13. I want to be able to speak well with my relatives				
14. I would like to learn more about my origins				

I would like to say this about my mother tongue lessons:

Thank you for your participation!

Hieronder staan de aantallen leerlingen in FI, ZW en NL die per taal de vragenlijst hebben ingevuld in september 2024. In mei 2025 zullen ook de 40 nieuwe leerlingen in NL meegenomen worden.



In March 2025 the
total number of
pupils in NL = **86**
Total number of
teachers = 7



UNIVERSITÄT
DUISBURG
ESSEN
Offen im Denken

Number of Questionnaires

Heritage Language	Country		
	NL	FI	SW
	Count	Count	Count
Arabic	7	15	3
Farsi	10	5	8
Russian	0	13	4
Somali	12	8	6
Turkish	4	8	9
Ukrainian	12	11	5
Subtotal	45	60	35

in NL zijn er
intussen
7+21=28

in NL zijn er
intussen
12+15=27

in NL zijn er
nu 86
leerlingen.

Total: n = 140

140 student
questionnaires
(intended goal: 100)

Results:

Students' feedback is
very positive!

Het enthousiasme onder de leerlingen in Nederland is zeer groot, met name bij de nieuwkomers. Tijdens de Talenmarkt op 27 maart 2025 was er een aardige toeloop van ouders, docenten en leerlingen op OSG Piter Jelles.



UNIVERSITÄT
DUISBURG
ESSEN
Offen im Denken

Students' Answers (Open Questions):

"Everyone's own mother tongue is a wealth to them and nothing is more important than their own mother tongue and their own culture"

"I think that my mother tongue education is important to me because it makes me unique and I intend to use every little detail in my future"

"I think the lessons are fun and interesting. I will be happy to learn more about my home language in a good way"

"I think it's great fun and I love what we do in the lessons"

"There is a great environment in the classes"

"The teacher is very kind and we have a good time"

"It's the best hour of the week"



Stichting Taal naar Keuze

Research Insights & Policies on Multilingualism

Cynthia Groff (Kohnstamm Institute, UvA)

41



De Amerikaanse taalwetenschapper, Cynthia Groff, verbonden aan het Kohnstamm Instituut, Amsterdam, heeft de voordelen belicht van thuistaalonderwijs, verwijzend naar eigen onderzoeksresultaten en die van andere wetenschappers.

Why Your Language Counts: Benefits of heritage language education for youth

*Language ideology, policy and practice
(and research in The Netherlands)*

Cynthia Groff

Kohnstamm Instituut

EU Mini-Seminar, March 28, 2025



De knop omzetten van eentalig naar meertalig is in de afgelopen 10-15 jaar op steeds meer scholen in de wereld realiteit geworden. De voordelen zijn er op cognitief/academisch vlak, en op sociaal-emotioneel vlak. Via de eigen taal worden nieuwe talen geleerd. Sluit de eigen taal, de thuistaal, dus nooit uit bij dit leerproces.

Why? Academic and socio-emotional benefits

The multilingual turn

- “critique of, and alternative to, still-dominant monolingual theories, pedagogies and practice...”
- Emphasizing “the multiple competencies of bi/multilingual learners as the basis for successful language teaching and learning.” (May, 2013)

A “positive” turn in heritage language education (Shou & Liu, 2024)

- “shifting the emphasis from linguistic achievement to a more holistic approach that prioritises the socio-emotional wellness of HL learners...”

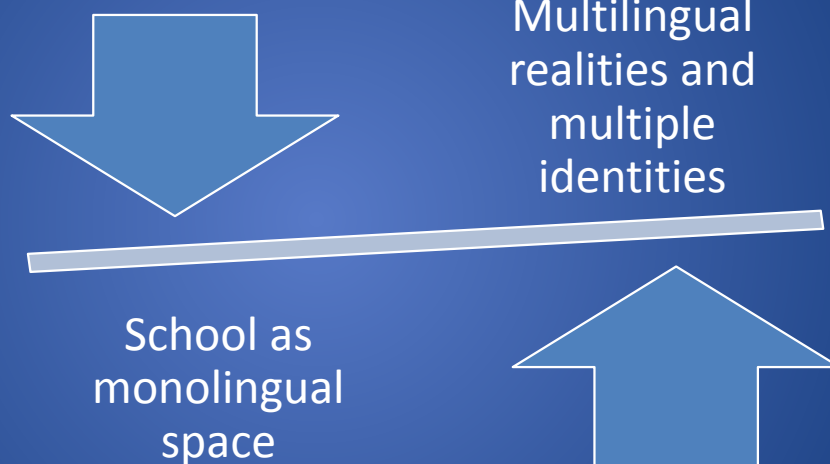
(See also: Cummins, García, Hornberger, Jørgensen)

We need to open up ideological and implementational spaces

In het Nederlandse onderwijs (basis- & voortgezet onderwijs) moet de stap nog veelal gezet worden.

De klassen worden gekenmerkt door een populatie met meervoudige identiteiten.

Laten we nu nog de talen toelaten die daarbij horen!



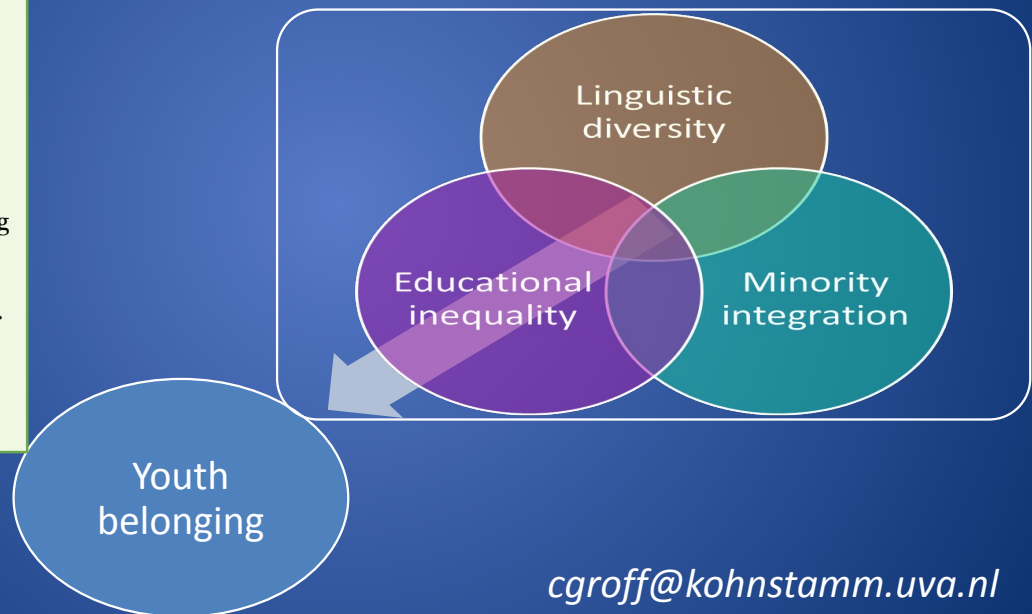


Voices of Belonging

Multi-etnische en meertalige leerlingen voelen zich buitengesloten wanneer maar een deel van hun identiteit als positief wordt gezien op school.

Jongeren voelen zich juist thuis wanneer al hun stemmen worden gehoord. De ontkenning van talige diversiteit versterkt kansengelijkheid en desintegratie van minderheden.

In de intersectie van de drie komt **inclusie** tot stand.



cgroff@kohnstamm.uva.nl

45



Stichting Taal naar Keuze

European Policies on Multilingualism

Jelske Dijkstra (Mercator European Centre on Multilingualism and Language Learning)

Matteo Mueller-Thies & Mara Kyrou (Stichting Taal naar Keuze)



Mercator European Research Centre on Multilingualism and Language Learning

Mission:

acquisition and inventory, research and study, dissemination and application of knowledge in the field of language learning at school, at home and through cultural participation.

- Founded in 1987
- Part of Fryske Akademy
- Special focus on regional and minority languages in Europe
- Migrant languages



Mercator ontwikkelt zogenaamde taaldossiers: er zijn er veertig over Europese regionale en minderheidstalen.

Regional dossiers

- Information about **regional** and **minority languages** in the **school system**
- Collaboration with **local experts**
- All relevant information: policy, support, statistics, etc.
- Resources Resources that trigger **opportunities** and **challenges** to stimulate policy development and public debate



Lingotell: Restorying

- Restorying: the process of transforming a traditional story
- What do you get out of it? Language, identity, message
- What do you adapt (stereotyping?) and what will be the new form? (Comic, theatre play, poem)



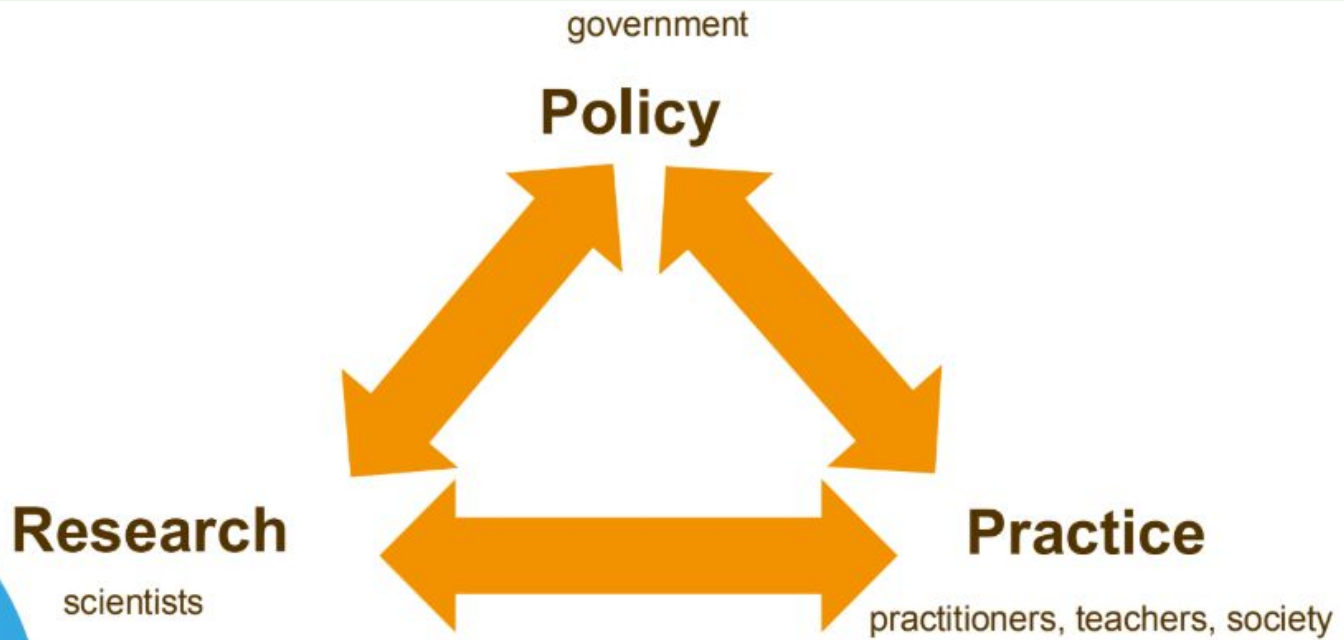
En ook de informatie op de Wiki van Mercator is van grote waarde om het onderwijs van thuistalen in Europese scholen te ondersteunen. <https://wiki.mercator-research.eu/>

Wiki's on Minority Language Learning



- Supplement to the Regionale Dossiers:
 - Information on regional or minority languages, but those that have and (very) small place in the school system
 - Eg: Bildts in the Netherlands; Saterfries in Germany
- Online platform with information:
 - Language vitality, policy, education, materials
- The Dossiers and Wiki cover in total 84 languages!

Mercator richt zich op onderzoek, praktijk en beleid ten aanzien van regionale talen binnen Europa. Om alle thuistalen toe te laten binnen het onderwijs, i.e. de missie van Your Language Counts!, worden dezelfde drie domeinen meegenomen.



Onderdeel van Your Language Counts! is **disseminatie**, het informeren van onderwijs(beleids)instanties binnen EU-landen over de resultaten van het project. In hoeverre sluiten taal**wetgeving** en de taalonderwijs**praktijk** binnen de afzonderlijke naties aan bij de projectvisie om thuistalen een plek te geven in het reguliere voortgezet onderwijs? Stichting Taal naar Keuze is bezig het uit te zoeken.

EU-Policy Analysis in Secondary Education

Gaps between legislative intent and educational reality

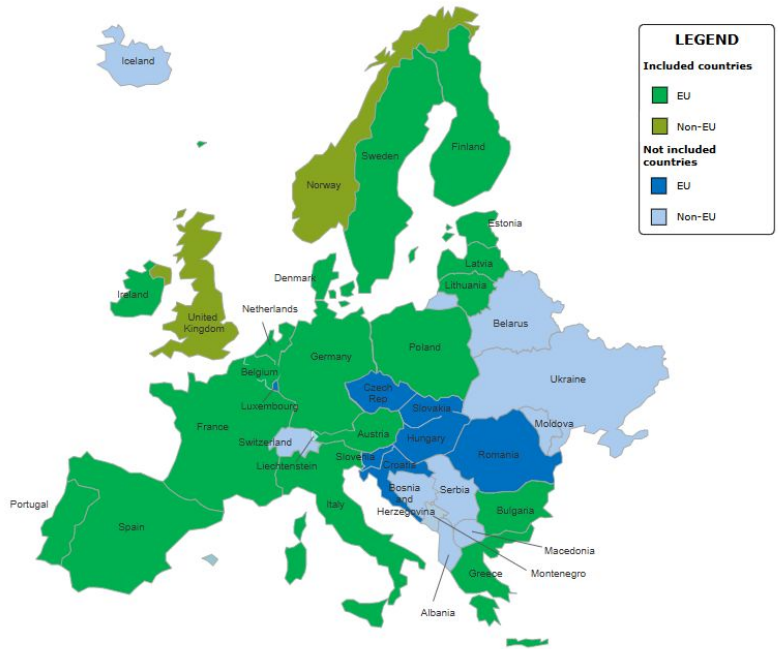
Matteo Mueller-Thies & Mara Kyrrou
Stichting Taal naar Keuze



Via websites van wetgevende onderwijsinstanties in 21 Europese landen is gezocht naar beleid op het gebied van meertaligheid en thuistalen.

Multilingualism as a core EU-value:

- **1+2** as minimum language goal
- **Different realities:** Countries retain sovereignty over educational policies, creating variation
- **Challenges:** Resource and teacher allocation & Increasing dominance of English, with other languages losing ground
- **Objective:** Examine legal frameworks and real-world applications of modern language policies
- **Scope:** 21 European countries



Sommige talen worden in alle EU-landen onderwezen, andere in maar een paar landen. Een ruimhartig meertaligheidsbeleid betekent niet automatisch dat de praktijk ook ruimhartig is. Nederland biedt op papier 8 talen aan naast Nederlands en Engels, maar in de praktijk komt het neer op de bekende moderne vreemde talen, Duits en Frans.

Key Findings

- **Range:** Every country mandates at least one modern language — typically English, French, German. From a few core languages in Greece & Portugal to over 40 options in France, Norway, Sweden.
- **Policy vs. Practice:** Policies promote multilingualism, but implementation varies.
- **Factors:** Economic capacity (higher GDP countries tend to offer more language options). Internal language politics.

Number of Countries Offering

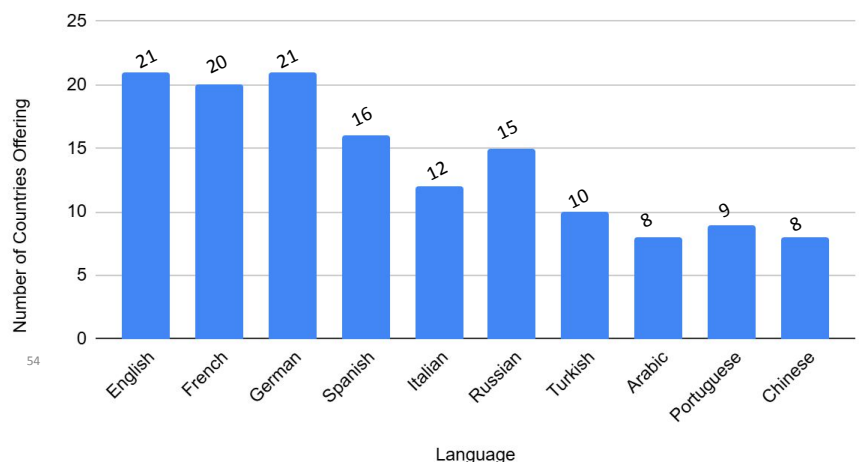


Chart 2. 10 most frequent languages taught in the 21 analyzed national educational systems



Legal Acts vs. Reality

- **Legal Premise:**

- Encourage diverse language education
- Protect and promote linguistic minorities
- Offer equal opportunities regardless of linguistic background

- **Reality:**

- Persisting negative attitudes and stereotypes
- Depends on resource and teacher availability⁵⁵
- Lack of political interest and official initiatives
- Might contend with internal language policies (e.g. Belgium)

Ondanks de juridische opdracht taaldiversiteit te ondersteunen, taalminderheden te beschermen en taaldiscriminatie te voorkomen, blijven er

- hardnekkige vooroordelen bestaan over bepaalde talen,
- te weinig financiële middelen vrijgemaakt voor een inclusief taalbeleid,

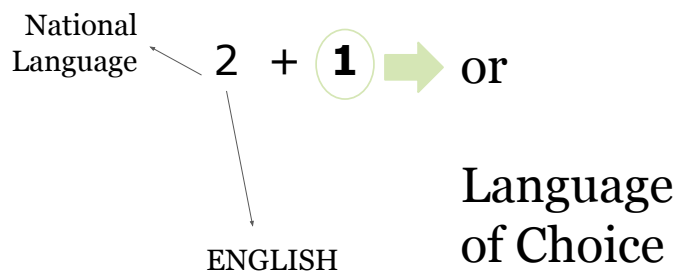
en overheerst een politiek van wegkijken.



Draai het Europees taalmodel om, van 1+2 naar 2+1, d.w.z. elke Europese burger verlaat het voorgezet onderwijs met minimaal drie talen op zijn diploma: de nationale taal (bijv. het Nederlands) en een lingua franca, bijv. het Engels (of een andere Europese nationale taal) + de thuistaal (wanneer anders dan 1 en 2) of een taal naar keuze.

"1+2" vs. "2+1" Language Model

- **1+2 Model:** Two foreign languages in addition to the mother tongue
- **Proposed "2+1" Model:** Prioritize learners' motivation and cultural background:
 - Major/Dominant Language (National Context)
 - Bridge Language (Facilitating European/Global Communication)
 - Heritage/Choice Language (Cultural/Personal Development)



De aanbevelingen zijn:

1. laat alle talen toe in de onderbouw van het voortgezet onderwijs via Basisvaardigheden Taal (zie [Het Nederlands en de andere talen: samen op school](#)).
2. laat thuistalen als schoolvak toe, met cijfers en een eindexamen.
3. zet het onderwijspersoneel breed in, en maak gebruik van online support.

Recommendations for home language education in secondary schools

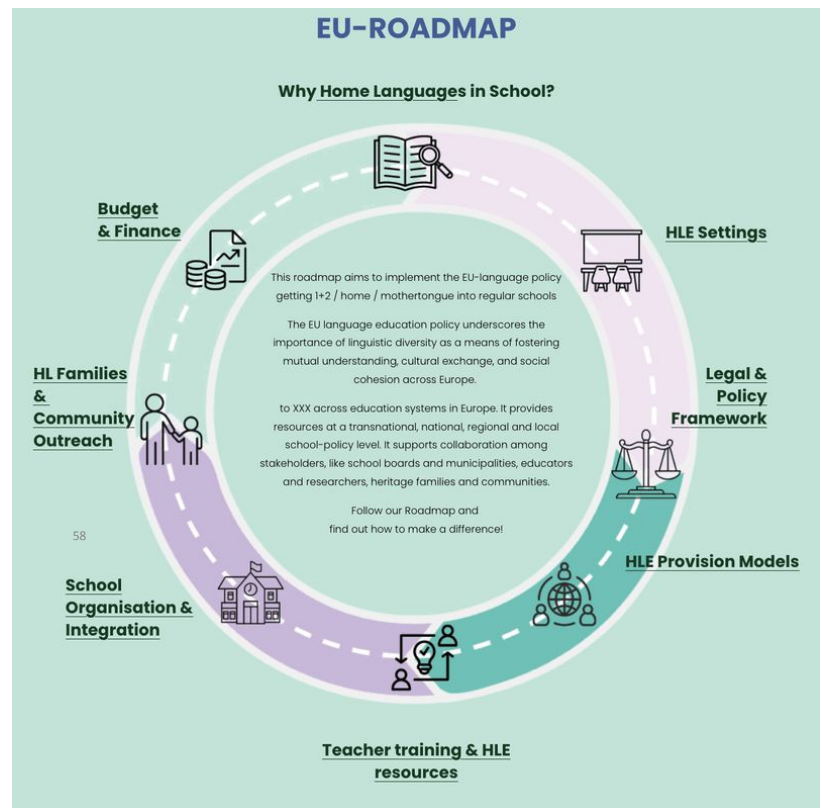
- **Multilingualism:** as a classroom approach embracing students' full linguistic repertoire
- **Language Programs** based on the model for equal opportunities:
 - home languages in education
 - credits & examination programs
 - study guidance- providing support specifically targeted at students with different home languages
- **Strategic investments:**
 - teacher training
 - hybrid learning- new resources, e.g. digital platforms to consolidate teacher availability and materials
- **Raise Awareness:** Rectify negative stereotypes and attitudes, e.g. languages are not only national and official languages

57



Samenvattend, de eindproducten van het EU-project zijn

1. een digitaal Platform voor thuistaaldocenten in Europa,
2. een Roadmap, een snelle routebeschrijving, voor beleidsmakers, schoolleiders en andere stakeholders, en
3. een digitaal Handboek met inzichten en verdiepingen voor onderwijsopleiders, docenten en wetenschappers.



58



Meer weten? Alle of een specifieke ppt-presentatie volledig ontvangen?
Neem contact op met stichting Taal naar Keuze, via info@taalnaarkeuze.nl.
En ga naar een van de onderstaande weblinks.

Erasmus+
Enriching lives, opening minds.

Find out more

 <https://www.goethe.de/pri/ylc/en/index.html/>

 www.taalnaarkeuze.nl

 erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2023-1-DE03-KA220-SCH-000153467

 info@taalnaarkeuze.nl

59

 <https://www.linkedin.com/company/your-language-counts/posts/?feedView=all>

 <https://www.linkedin.com/company/stichtingtaalnaarkeuze/>

